

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER LOEI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

จิรวัดน์ เหตุเกษ

Jirawat Hatekate

บุญช่วย ศิริเกษ

Boonchuay Sirikase

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus

E-Mail: Jirawat.het@student.mbu.ac.th

วันที่รับบทความ: 6 ตุลาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ: 29 ตุลาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ: 31 ตุลาคม 2567

Received: October 6, 2024; Revised: October 29, 2024; Accepted: October 31, 2024

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ขนาดสถานศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) เพื่อนำเสนอ แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 294 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 32 คน ครูผู้สอน 262 คน โดยเปิดตารางเครชีมอร์แกน เครื่องมือใน การวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มาตราส่วนประมาณค่าแบบ 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.983 และ แบบสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะทางพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ (1) การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล (2) ความรู้ดิจิทัล (3) วิสัยทัศน์ทางดิจิทัล (4) การสื่อสารเชิงดิจิทัล (5) ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) ความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 แตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (4) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ผู้บริหารนั้นควรสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงาน เป็นแบบอย่างให้บุคลากร นำเอาเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาใช้ในองค์กรร่วมกัน 2) ความรู้ดิจิทัล ผู้บริหารต้องเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยีพื้นฐานต่างๆ รวมไปถึงทักษะในการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ร่วมสมัย 3) วิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ผู้บริหารต้องมองเห็นภาพของสถานศึกษาในภาพกว้าง กำหนดวิสัยทัศน์การเรียนรู้ที่จะสอดคล้องกับกลยุทธ์ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก 4) การสื่อสารเชิงดิจิทัล ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างในการสื่อสารดิจิทัล มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสื่อสารต่างๆ ในองค์กรและนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล ผู้บริหารต้องมีพฤติกรรมเป็นนักพัฒนา มีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และสามารถเป็นแบบอย่างในคุณครูได้

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aims to (1) examine the level of digital leadership among school administrators under the Loei Primary Educational Service Area Office 2, (2) compare the levels of digital leadership based on job positions, school size, and the work experience of teachers and educational personnel, and (3) propose guidelines for developing the digital leadership of school administrators in the same educational service area. The sample for this study consists of 294 individuals, including 32 administrators and 262 teachers from the Loei Primary Educational Service Area Office 2 during the academic year 2023. A Crazy Morgan table was utilized for sample selection. The research instruments included a questionnaire assessing the digital leadership of school administrators, which employed a 5-point Likert scale with a reliability coefficient of 0.983, and an interview guide for proposing development strategies across five areas: (1) cultivating a digital culture, (2) digital knowledge, (3) digital vision, (4)

digital communication, and (5) digital professionalism. Data analysis involved frequency, mean, and standard deviation.

The research findings reveal that (1) the overall level of digital leadership among school administrators, as perceived by teachers and educational personnel, is high, (2) there are statistically significant differences in perceptions of digital leadership based on job position at the 0.01 level, and (3) differences in perceptions based on work experience are also statistically significant at the 0.01 level. Furthermore, the proposed guidelines for enhancing digital leadership in school administrators encompass: (1) fostering a digital culture by creating a conducive work environment and serving as a role model for staff in utilizing technology collaboratively, (2) ensuring digital knowledge through understanding and utilizing contemporary digital technologies and skills, (3) developing a digital vision that aligns educational strategies with global changes, (4) exemplifying effective digital communication using modern technologies within and outside the organization, and (5) demonstrating digital professionalism by continuously learning and serving as a model for teachers.

Keywords: leadership, Digital, Administrators

บทนำ

ปัญหาทางด้านการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นจากผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาอาจขาดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้และใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร หากแต่สถานศึกษาแต่ละแห่งมีสภาพปัญหา บริบท ทรัพยากร รวมถึงกระบวนการบริหารจัดการแนวคิด และวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในด้านของการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนไม่ยอมรับความเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ขาดความจริงจังในการสนับสนุน ส่งเสริมกระตุ้นให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำมาประยุกต์กับการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีอายุราชการค่อนข้างสูง ส่งผลให้ขาดการศึกษา ติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ ไม่มีเวลาในการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานครูและบุคลากรขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจัง (เจษฎา ชวนะไพศาล, 2563 :7)

จิตรกร จันทร์สุข อธิบายว่า การสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศการใช้เทคโนโลยีต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ดิจิทัล 2) ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล 3) ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมองค์การโดยให้ครูสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีในการเรียนการสอน (จิตรกร จันทร์สุข 2564)

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะ ทักษะ ประสพการณ์ทางการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล (สุภวัช เชาวน์เกษม, 2563: 88)

Chaemmchoy ให้ความหมายภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึง ความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้ นำในการส่งเสริมครูและบุคลากร ที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับ สภาพบริบทและความต้องการของผู้เรียนจากการศึกษาความหมายภาวะผู้นำดิจิทัล (Chaemmchoy 2019)

ภานุมาศ จันทรศรี ได้ศึกษาโมเดลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิง ดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสมี องค์ประกอบหลัก คือ การสื่อสารเชิงดิจิทัล หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารแสดงออกถึงการสื่อสารและ ประชาสัมพันธ์ที่ขยายความคิด ความเชื่อ ให้กับสถานศึกษาอื่น ตลอดจนหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนที่ เกี่ยวข้องเข้าใจ เป็นที่ยอมรับ ของทุกองค์กรนำไปสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปภาพ การเขียน การใช้สัญลักษณ์ ผ่าน ช่องทางการสื่อสาร สังคมออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ (ภานุมาศ จันทรศรี 2562)

พนมไพ ไชยบุตร กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ หมายถึงผู้ที่สามารถนำองค์กรไปสู่ ความสำเร็จ ด้วยความมุ่งมั่นที่จะจัดการศึกษาให้เกิดผลในทุกมิติกับผู้เรียนสอดคล้องสัมพันธ์กับสภาพที่เป็น จริง ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นที่ยอมรับแก่สังคม พนมไพ ไชยบุตร (2557, น. 17)

กระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลนั้นมีผลกระทบต่อการปฏิรูปและการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาหรือ covid-19 เกิดขึ้นอย่างทั่วโลก ซึ่งสภาวะดังกล่าวกระทบต่อการจัดการศึกษา ทั้งการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษาอย่างมากสถานศึกษาจะต้องใช้เทคโนโลยีและระบบออนไลน์ต่าง ๆ การเรียนการสอนโดยใช้ระบบ ออนไลน์มากขึ้น บุคลากรกระตือรือร้นที่จะต้องเรียนรู้การใช้เครื่องมือออนไลน์เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้ มีประสิทธิภาพสูงสุด ต่างให้ความสำคัญและตระหนักถึงศักยภาพของนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งหมดที่ มีในปัจจุบันและแนวโน้มใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งการสร้างอนาคตการศึกษาที่จะเข้าในระบบการศึกษา ของประเทศไทยต้องอาศัยความมุ่งมั่นที่สำคัญร่วมกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (ดาวรรุวรรณ ถวิลการ, 2564 : 1)

จากปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เพื่อที่จะได้ทราบภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารในยุคดิจิทัล และนำผลของการวิจัยในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ นำแนวทางในการพัฒนา ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2

2) เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ขนาดสถานศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3) เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 1,235 คน จากโรงเรียน 152 แห่ง (โรงเรียนขนาดเล็ก 88 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 61 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน) จำแนกคือ ผู้บริหาร จำนวน 134 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,101 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 2 จำนวน 294 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 32 คน ครูผู้สอน 262 คน โดยการสุ่มแบบเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เพื่อเป็นตัวแทนของประชากรที่ต้องการศึกษา โดยเปิดตาราง เครจซีเมอร์แกน (Krejci ; & Morgan)

3) กลุ่มเป้าหมายเพื่อการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในสายงานบริหารการศึกษามากกว่า 5 ปี และหรือในระหว่างก่อนเป็นผู้บริหาร เคยเป็นครูวิชาเอกคอมพิวเตอร์มาก่อน เพื่อเป็นตัวแทนของประชากร จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยมี 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบสอบถาม และ ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์

2.1 ฉบับที่ 1 แบบสอบถาม มี 2 ตอนดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับ 1) ตำแหน่งหน้าที่ 2) ขนาดสถานศึกษา 3) ประสบการณ์ในการทำงาน ตาม

ขอบเขตตัวแปรตาม จำนวน 5 ด้าน คือ 1.ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล 2. ด้านความรู้ดิจิทัล 3.ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล 4.การสื่อสารเชิงดิจิทัล 5.ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ดังนี้

1.ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล 2. ด้านความรู้ดิจิทัล 3. ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล 4. การสื่อสารเชิงดิจิทัล 5. ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติ มากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติ มาก
ระดับ 3 หมายถึง	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติ ปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติ น้อย
ระดับ 1 หมายถึง	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติ น้อยที่สุด

2.2 ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์

มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยจะตั้งประเด็นในการสัมภาษณ์จากผลการวิเคราะห์ในฉบับ 1 เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะทางพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ใน 5 ด้าน คือ 1. การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล 2. ความรู้ดิจิทัล 3. วิสัยทัศน์ทางดิจิทัล 4. การสื่อสารเชิงดิจิทัล และ 5. ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำลิงค์แบบสอบถาม Google form พร้อมทั้งสำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหารและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 294 ตัวอย่าง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พร้อมทั้งกำหนดวันเวลาเพื่อเก็บแบบสอบถามคืนโดย ใช้การใช้ Google form

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติต่อไป

4.การสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจะมีหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตหมายเข้าสัมภาษณ์และเมื่อได้รับการตอบรับเข้าสัมภาษณ์ผู้วิจัยก็จะเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติตามลักษณะของข้อมูลดังนี้

2.1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

2.2) ภาวะผู้นำคุณกิจทัณฑ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ในการแปลความหมายเฉลี่ยที่ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2556)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51 – 5.00	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติ มากที่สุด
3.51 – 4.50	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติ มาก
2.51 – 3.50	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติ ปานกลาง
1.51 – 2.50	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติ น้อย
1.01 – 1.50	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติ น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำคุณกิจทัณฑ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1) เปรียบเทียบโดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ระหว่างตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหารและครูผู้สอน ใช้สถิติทดสอบที (t-test)

2) เปรียบเทียบโดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน 3 กลุ่ม ระหว่างผู้มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี, 5-10 ปี, และมากกว่า 10 ปี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ด้วยสถิติ F-test ในกรณีพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

3) เปรียบเทียบโดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษา 3 กลุ่ม ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ด้วยสถิติ F-test ในกรณีพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะทางในการพัฒนาภาวะผู้นำคุณกิจทัณฑ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1.การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล 2.ความรู้ดิจิทัล 3.วิสัยทัศน์ทางดิจิทัล 4.การสื่อสารเชิงดิจิทัล 5.ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวม ($n = 294$)

ภาวะผู้นำดิจิทัล	$\bar{x}$	ระดับ	อันดับ
1.การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล	4.38	มาก	4
2.ความรู้ดิจิทัล	4.45	มาก	2
3.วิสัยทัศน์ทางดิจิทัล	4.41	มาก	3
4.การสื่อสารเชิงดิจิทัล	4.59	มากที่สุด	1
5.ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล	4.31	มาก	5
รวม	4.44	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสื่อสารเชิงดิจิทัล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.40) รองลงมาตามลำดับ คือด้านความรู้ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.56) ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.53) ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.61) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านความเป็นมืออาชีพดิจิทัล ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.52)

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ตำแหน่งหน้าที่		t	p
	ผู้บริหาร ($n=32$)	ครูผู้สอน ($n=162$)		
	$\bar{x}$	$\bar{x}$		
1. การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล	4.656	4.342	4.838**	0.000
2. ความรู้ดิจิทัล	4.664	4.423	3.430**	0.001

3. วิสัยทัศน์ทางดิจิทัล	4.554	4.390	1.660	0.098
4. การสื่อสารเชิงดิจิทัล	4.745	4.567	2.985**	0.005
5. ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล	4.703	4.265	4.677**	0.000
รวม	4.658	4.410	2.871**	0.004

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ส่วนรายด้าน พบว่า แตกต่างกันในด้าน การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ความรู้ดิจิทัล การสื่อสารเชิงดิจิทัล และ ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล ส่วนด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา		
	ขนาดเล็ก (n=83)	ขนาดกลาง (n=184)	ขนาดใหญ่ (n=27)
	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$
1. การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล	3.94	4.59	4.27
2. ความรู้ดิจิทัล	4.13	4.67	3.89
3. วิสัยทัศน์ทางดิจิทัล	4.09	4.55	4.45
4. การสื่อสารเชิงดิจิทัล	4.37	4.69	4.53
5. ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล	4.32	4.39	3.79
รวม	4.16	4.60	4.20

จากตารางที่ 3 พบว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนที่มีขนาดสถานศึกษา ขนาดกลาง ($\bar{X} = 4.60$) มีความเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มากกว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 4.20$) และ ขนาดเล็ก ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการทำงาน		
	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
	(n=83)	(n=184)	(n=27)
	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$
1. การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล	4.28	4.26	4.59
2. ความรู้ดิจิทัล	4.38	4.37	4.59
3. วิสัยทัศน์ทางดิจิทัล	4.33	4.31	4.58
4. การสื่อสารเชิงดิจิทัล	4.60	4.52	4.65
5. ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล	4.18	4.28	4.46
รวม	4.37	4.36	4.58

จากตารางที่ 4 พบว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 4.58$) มีความเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2 มากกว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ($\bar{X} = 4.37$) และ ระหว่าง 5-10 ปี ($\bar{X} = 4.36$) ตามลำดับ

3. ผลการสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ทั้ง 5 ด้านได้แก่

1. ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล จำแนกเป็นข้อดังนี้ 1) ผู้บริหารนั้นควรสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงานที่ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆมาใช้ในการเรียนรู้ 2) ผู้บริหารต้องแบบอย่างให้บุคลากรในองค์กรและสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี 3) สร้างพฤติกรรมการปฏิบัติและการใช้เทคโนโลยีให้เป็นพื้นฐานการปฏิบัติงาน 4) ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงานเป็นประจำ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการร่วมแลกเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 6) ผู้บริหารควรสร้างการมีส่วนร่วมในการนำเอาเทคโนโลยีต่างๆมาแลกเปลี่ยนกัน

2. ด้านความรู้ดิจิทัล จำแนกเป็นข้อดังนี้ 1) ผู้บริหารต้องเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก 2) ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีพื้นฐาน 3) ผู้บริหารมีความเข้าใจในเรื่องของเทคโนโลยีปัจจุบัน 4) ผู้บริหารข้อมูลและสารสนเทศจากการมีความรู้ในเครื่องมือต่างๆของการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการทำงาน 5) ผู้บริหารมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีร่วมสมัย 6) ผู้บริหารมีการคำนึงถึงส่วนรวมกับผู้อื่นมีการยาทในสื่อสารการใช้งานอุปกรณ์และเทคโนโลยี 7) ผู้บริหารต้องมีเข้าใจมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ทักษะพื้นฐานด้านดิจิทัลที่จำเป็น มีทักษะสำคัญในการปฏิบัติงาน 8. ผู้บริหารต้องมีเข้าใจเรื่องของเทคโนโลยีและสารสนเทศและผลกระทบของการใช้เทคโนโลยีอื่นๆ

3. ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล จำแนกเป็นข้อดังนี้ 1) ผู้บริหารต้องมองเห็นภาพของสถานศึกษาในภาพกว้างในการการนำสิ่งที่เป็นเทคโนโลยีต่างๆมาใช้ในองค์กร 2) ผู้บริหารต้องสามารถสร้างภาพในอนาคตขององค์กรหรือหน่วยงานให้เป็นองค์กรที่มีการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยี 3) ผู้บริหารต้องกำหนดวิสัยทัศน์การเรียนรู้ที่จะสอดคล้องกับกลยุทธ์ 4) ผู้บริหารควรส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลมีการวางกลยุทธ์ 5) ผู้บริหารมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีร่วมสมัย 6) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นลำดับต้นๆ 7) ผู้บริหารต้องมีการวางแผนภาพของการเรียนรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

4. ด้านการสื่อสารเชิงดิจิทัล จำแนกเป็นข้อดังนี้ 1) ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างในการสื่อสารดิจิทัล 2. ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสื่อสารต่างๆในองค์กรและนอกองค์กร 3) ผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีที่ในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ 4) ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและฉับไว 5) ผู้บริหารมีการสื่อสารดิจิทัลใช้สื่อต่างๆรวมถึงเทคโนโลยีในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) ผู้บริหารมีศิลปะในการใช้ภาษาในการสื่อสารกับผู้ปกครอง ครู และชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

5. ด้านความเป็นมืออาชีพดิจิทัล จำแนกเป็นข้อดังนี้ 1) ผู้บริหารต้องมีพฤติกรรมเป็นนักพัฒนา 2) ผู้บริหารต้องมีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอเป็นแบบอย่างในคุณครูได้ 3) ผู้บริหารต้องมีความรู้และแนะนำผู้อื่นได้ นิเทศกำกับติดตามได้ 4) ผู้บริหารต้องมีความเก่งและความชำนาญในการมองเห็นเทคโนโลยีดิจิทัลในการใช้ประโยชน์ มีภาวะผู้นำการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงานและสื่อสารกับบุคคลอื่น 5) ผู้บริหารควรเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในด้านต่างๆ ในการทำงาน หรือการสื่อสาร 6) ผู้บริหารควรเป็นผู้แสดงออกให้เห็นถึงการเรียนรู้พัฒนาตนเองเป็นแบบอย่างที่ดีผู้ร่วมงาน 7) ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์และทัศนคติที่ดีต่อเทคโนโลยีดิจิทัล ลดความซ้ำซ้อนของงานได้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2 ได้ผล ดังนี้

ผลการวิจัยระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ 1.การสื่อสารเชิงดิจิทัล รองลงมาคือ 2.ความรู้ดิจิทัล 3.วิสัยทัศน์ทางดิจิทัล 4.การสร้างวัฒนธรรมเชิง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 5.ความเป็นมืออาชีพ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดสถานศึกษา ประสพการณ์ในการทำงาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน

มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ความรู้ดิจิทัล การสื่อสารเชิงดิจิทัล และ ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ .01

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา พบว่า พบว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ด้านความรู้ดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ด้านการสื่อสารเชิงดิจิทัล และด้านความเป็นมืออาชีพดิจิทัล แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ .01

สำหรับด้านที่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั้น ได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's) โดยภาพรวม ได้ผลดังนี้

2.2.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ภาพรวม พบว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ในภาพรวมแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ขนาดสถานศึกษา ขนาดเล็กกับขนาดกลาง และ ขนาดสถานศึกษาขนาดกลางกับขนาดใหญ่

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการสื่อสารเชิงดิจิทัล ไม่แตกต่างกัน แต่ ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ด้านความรู้ดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล และด้านความเป็นมืออาชีพดิจิทัล แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ .01

สำหรับด้านที่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั้น ได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's) ทั้งโดยภาพรวม ได้ผลดังนี้

2.3.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ภาพรวม พบว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มี

ความเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ในภาพรวมแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสพการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับ ประสพการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี และ ประสพการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี กับ ประสพการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี

3. ผลการสรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จากผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์ ใน 5 ด้าน ดังนี้

1) การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ผู้บริหารนั้นควรสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงาน เป็นแบบอย่างให้บุคลากร นำเอาเทคโนโลยีต่างๆเข้ามาใช้ในองค์กรร่วมกัน 2) ความรู้ดิจิทัล ผู้บริหารต้องเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยีพื้นฐานต่างๆรวมถึงทักษะในการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ร่วมสมัย 3) วิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ผู้บริหารต้องมองเห็นภาพของสถานศึกษาในภาพกว้าง กำหนดวิสัยทัศน์การเรียนรู้ที่จะสอดคล้องกับกลยุทธ์ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก 4) การสื่อสารเชิงดิจิทัล ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างในการสื่อสารดิจิทัล มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสื่อสารต่างๆในองค์กรและนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) ความเป็นมืออาชีพดิจิทัลผู้บริหารต้องมีพฤติกรรมเป็นนักพัฒนามีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและสามารถเป็นแบบอย่างในคุณครูได้

อภิปรายผล

1. ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ 1.ด้านการสื่อสารเชิงดิจิทัล รองลงมาคือ 2.ด้านความรู้ดิจิทัล 3.ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล 4.ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 5.ด้านความเป็นมืออาชีพดิจิทัล ทั้งอาจเป็นเพราะเนื่องจากภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีการเรียนรู้และปรับให้เข้ากับยุคสมัย เพื่อที่จะได้มีความรู้ความสามารถในด้านดิจิทัลมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฝนทิพย์ หาญชนะ และ ศิกฤทธิ์ ศิลาลาย (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของ รุจาภรณ์ ลักษณะดี (2565) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ด้านความรู้ดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ด้านการสื่อสารเชิงดิจิทัล และด้านความเป็นมืออาชีพดิจิทัล เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน เป็นดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ความรู้ดิจิทัล การสื่อสารเชิงดิจิทัล และ ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับกับผลงานวิจัยของ กันตชาติ กุดนอก(2565) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ที่แตกต่างกันโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา พบว่า พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ด้านความรู้ดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ด้านการสื่อสารเชิงดิจิทัล และด้านความเป็นมืออาชีพดิจิทัล แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับกับผลงานวิจัยของ ฝนทิพย์ หาญชนะ และ คึกฤทธิ์ ศิลาลาย (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความเห็นต่อภาวะ

ผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ด้านความรู้ดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ด้านการสื่อสารเชิงดิจิทัล และด้านความเป็นมืออาชีพดิจิทัล แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิชญาพงศ์ พันธจันทร์ (2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยรวมพบว่าแตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ทั้ง 5 ด้านนั้น ผู้วิจัยได้สรุปเป็นความเรียงทั้ง 5 ด้านดังนี้ 1) การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ผู้บริหารนั้นควรสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงาน เป็นแบบอย่างให้บุคลากร นำเอาเทคโนโลยีต่างๆเข้ามาใช้ 2) ความรู้ดิจิทัล ผู้บริหารต้องเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยีพื้นฐานต่าง ๆ รวมไปถึงทักษะในการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ร่วมสมัย 3) วิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ผู้บริหารต้องมองเห็นภาพของสถานศึกษาในภาพกว้าง กำหนดวิสัยทัศน์การเรียนรู้ที่จะสอดคล้องกับกลยุทธ์ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกเทคโนโลยี 4) การสื่อสารเชิงดิจิทัล ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างในการสื่อสารดิจิทัล มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสื่อสารต่างๆในองค์กรและนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) ความเป็นมืออาชีพดิจิทัลผู้บริหารต้องมีพฤติกรรมเป็นนักพัฒนามีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและสามารถเป็นแบบอย่างในคุณครูได้ มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเรื่องเทคโนโลยีดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะจากวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ในครั้งนี้

พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่มี ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลในด้าน ความเป็นมืออาชีพดิจิทัล นั้นน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญ ในเรื่องพฤติกรรมที่เป็นนักพัฒนา มีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและสามารถเป็นแบบอย่างในคุณครูได้ มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเรื่องเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง และองค์กรรวมถึงการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนางานการศึกษาให้มีความก้าวหน้าอย่างมืออาชีพยิ่งขึ้นไป และ จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน นั้นแตกต่างกันผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลในด้านต่างๆอย่างสม่ำเสมอและที่สำคัญผู้บริหารควรเป็นผู้นำพัฒนาตัวเองอยู่เสมอเช่นการเข้ารับการฝึกอบรมความรู้และฝึกปฏิบัติจริงจนสามารถให้

คำชี้แนะแก่ผู้ปฏิบัติงานได้อย่างมีความเข้าใจและเป็นแบบอย่างที่ดีพร้อมทั้งสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ดิจิทัลในองค์กรและเตรียมตัวพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงของโลกเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่เสมอ

2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่าควรจะมีการวิจัยในเรื่องต่อไปนี้

1. ควรมีการ ทำการวิจัยในเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
2. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาบทบาทภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กันตชาติ กุดนอก. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เจษฎา ขวณะไพศาล, สมบูรณ์ (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม.: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดาวรรณ ถวิลการ. (2564). ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์การ : แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- พนทิพย์ หาญชนะ, ศักดิ์สิทธิ์ ศิลาลาย. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. Journal of Roi Kaensarn Academi. 7(6), 118-133.
- พิชญาพงศ์ พันธุ์จันทร์. (2563). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. วิทยานิพนธ์ ค.ม: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พนมไพร ไชยบุตร. (2557). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รุจากรณ์ ลักษณะดี. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. สารนิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกริก.
- จิตรกร จันทร์สุข และจิรนนท์ วัชรกุล (2564). การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
- สุภวัช เชาวน์เกษม. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา. 3 (3), 92-96.
- ภานุมาศ จันทร์ศรี. (2562). โมเดลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา : การวิจัยแบบผสมผสานวิธี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Chaemmchoy, S. (2019). School Management in Digital Era. Chulalongkorn University.
- Damayanti, F.P., & Mirfani, A.M. (2021). An Analysis of Digital Leadership in the Pandemic Covid-19 Era. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 526, 156-159. file:///C:/Users/HP/Downloads/125952613.pdf